

Library: Βιβλιοθήκη Γυμνασίου Πλατανιά

Category: Ελληνική λογοτεχνία->2. Λογοτεχνία

Year: 1946

Pages: 315

isbn: 978-960-7948-13-7

Review

Ένας διανοούμενος συναντά στον Πειραιά ένα γέρο μινωδόρο μακεδονικής καταγωγής, και επιστρέφει στο γενέθλιο νησί του για να εκμεταλλευτεί ένα λιγνιτωρυχείο. Επιθυμεί να αφιερωθεί σε μian εργασία χειρωνακτική, με την ελπίδα να γιατρευτεί από τη θεωρητική του αδράνεια. Αλλά σύντομα αλλάζει στόχους, γιατί ο γερο-Αλέξης Ζορμπάς αποκαλύπτει ένα ανεξάντλητο θησαυρό από εμπειρίες, που μαγεύουν τον διανοούμενο. Η εκμετάλλευση του ορυχείου γίνεται έτσι ένα πρόσχημα, που τους επιτρέπει να χαρούν ατέλειωτες συζητήσεις και αλήτικες περιπέτειες, που προκαλούνται από την παρουσία μιας γερασμένης Γαλλίδας σαντέζας, ιδιοκτήτριας του κοντινού πανδοχείου. Ο Ζορμπάς είναι μια ύπαρξη αχόρταγη, χωρίς προκαταλήψεις, και δέχεται ατάραχα τη φτώχεια και την πραγματικότητα του νησιού, που καταβάλλουν τον νέο του σύντροφο. Ωστόσο, οι δυο φίλοι έχουν κάτι κοινό: την ανησυχία, στον Ζορμπά παράφορη, στον αφηγητή υποταγμένη, μπροστά στο μυστήριο της ζωής. Το ύφος, άκρως πλούσιο και τολμηρό, καθώς απεικονίζει ανάγλυφα την έντονη διαφορά ανάμεσα σε δύο χαρακτήρες και σε δύο αντίθετες αντιλήψεις τού κόσμου, καθιστά τον Ζορμπά ένα από τα καλύτερα έργα τού Καζαντζάκη.

(Από την ιταλική έκδοση Nikos Kazantzakis "Zorba il greco", Arnoldo Mondadori Editore, Milano 1976.)

Πολλές φορές πεθύμησα να γράψω το βίο και την πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά, ενός γέρου εργάτη πού πολύ αγάπησα.

Στη ζωή μου, οι πιο μεγάλοι μου ευεργέτες στάθηκαν τα ταξίδια και τα όνειράτα· από τους ανθρώπους, ζωντανούς και πεθαμένους, πολύ λίγοι βοήθησαν τον αγώνα μου. Όμως, αν ήθελα να ξεχωρίσω ποιοι άνθρωποι άφησαν βαθύτερα τ' άχνάρια τους στην ψυχή μου, ίσως να ξεχώριζα τρεις τέσσερεις: τον Όμηρο, τον Μπέρξονα, το Νίτσε και το Ζορμπά.

Ο πρώτος στάθηκε για μένα το γαληνό κατάφωτο μάτι -σαν το δίσκο του ήλιου- που φωτίζει με απολυτρωτικά λάμψη τα πάντα· ο Μπέρξονας με αλάφρωσε από άλυτες φιλοσοφικές αγωνίες που με τυραννούσαν στα πρώτα νιάτα· ο Νίτσε με πλούτισε με καινούριες αγωνίες και μ' έμαθε να μετουσιώνω τη δυστυχία, την πίκρα, την αβεβαιότητα σε περηφάνια· κι ο Ζορμπάς μ' έμαθε ν' αγαπώ τη ζωή και να μη φοβούμαι το θάνατο.

(από τον πρόλογο του συγγραφέα)